

Poštni Glasnik

Glasilo Obl. organizacije pošt., telegr. in telef. uslužbencev v Ljubljani.

Letnik IX.

V Ljubljani, dne 11. maja 1929.

14. številka.

Jos. Jakše:

● organizaciji avstrijskih poštarjev na zunaj.

Kakor že znano, se je vršil v dneh od 22. do 24. aprila t. l. na Dunaju kongres največje organizacije avstrijskih poštних nameščen-
cev, tako zvané »Postgewerkschaft«. Ker so praznovali avstrijski tovariši istočasno desetletnico obstoja svoje organizacije in ker je glavni tajnik »Postgewerkschaft« gospod dr. Ludovik Maier istočasno generalni tajnik svetovne poštne organizacije, tako zvané »Internationale P. T. T.«, je povabila dunajska organizacija poleg zastopnikov Anglije, Francije in Nemčije kot treh največjih držav z najmočnejšimi organizacijami še poštno organizacijo iz Češkoslovaške in Jugoslavije kot sosedni državi.

Za našo državo je bil povabljen na slavnost Savez ptt. uslužbencev v Beogradu, ki je včlanjen v Internationali P. T. T. Savez je v sporazumu z oblastnimi organizacijami pooblastil kot svojega delegata za dunajski kongres predsednika naše obl. organizacije.

Tako sem imel torej priliko, spoznati organizacijo, o kateri vse premalo znamo, da si bi se imeli veliko učiti od nje. Škoda, da ni napravil kdo od nas že pred desetimi leti te poti na Dunaj. Zato sem z velikim zanimanjem sledil skupščini, kongresu in slavnostnemu večeru. V naglici v glavnih obrisih, pa vendar na licu mesta sem si ogledal ustanove in delovanje »Postgewerkschaft«, pa sem ugotovil, da je ta organizacija na višku svojega razvoja, organizacija, kakršni bržčas ni para v poštne svet.

Ta prostor je mnogo preskromen, da bi mogel podrobneje razpravljati o ustroju in vsestranskem razmahu avstrijske poštne organizacije in mednarodne ptt. zveze. Zato hočem samo v najglavnejših obrisih začrtati bistvene momente in podatke, ki so zanimivi in poučni za vse naše članstvo.

V povojni Avstriji je poštno uslužbenstvo popolnoma izenačeno. V nekem pogledu ne samo uradništvo, marveč tudi poduradništvo in nižje uslužbenstvo. Največja socialna pridobitev avstrijskih tovarišev je ta, da so padle meje med višjimi in nižjimi. Pošta ne pozna več ne poduradnikov, ne zvaničnikov, ne služiteljev. Vsi so **uradniki**. Kdor je zaposlen v državnem uradu, je uradnik, pa naj sedi za pisalno mizo ali za okencem ali pa prah briše. Poduradnikov ni, ker ni poduradov, oziroma narobe, ker so samo uradi, morejo biti uslužbenci teh uradov samo »uradniki«. Sluga je hlapec in pa v hotelih!

Temu zunanemu izenačenju se je pridružilo tudi izenačenje v prejemkih. Ne sicer v tem pogledu, da bi imeli vsi enake prejemke, pač pa so osnova, dolžnosti in pravice za vse enake. Kitajski zid šolske izobrazbe je padel: v stroki moraš pokazati svoje znanje samo na strokovnem polju, to pa dokažeš s strokovnimi izpiti. Ne, koliko si se učil, temveč, koliko znaš, vprašajo v Avstriji.

Zato so tam vsi uradniki pri prometu popolnoma izenačeni. V pravicah, dolžnostih in plačah. Ne na papirju ne v resnici se nikjer več ne zasledi razlika med poštными uradniki bivših skupin C, D in E. Ravno tako je z nižjimi uslužbenci (v našem pomenu besede). Brzjavni delavec, ki napravi en strokovni izpit, postane lahko kvalificiran delavec,

predelavec itd., če napravi drugi strokovni izpit, postane lahko mehaničar, tehnič, uradnik itd.; če napravi še tretji strokovni izpit, napreduje lahko do stavbnega vodje ali do inženjerjevega namestnika, s čimer pride v VI. plačilni razred, ki ustreza nekdanjemu IX. činovnemu razredu.

Izenačenje na službenem polju je sledilo izenačenje v organizacijskem pogledu. Tam so organizacije enotne, to se pravi, v vsaki organizaciji so zastopane vse panoge poštних uslužbencev. V organizacijah se ne dele po šolski izobrazbi, po opravljanju službe, po višji ali nižji strokovni kvalifikaciji, marveč je osnova ista kakor pri naši organizaciji. Pač pa so avstrijski tovariši politično razdeljeni na tri svetovne nazore (socialistični, krščansko socialni in nemškonacionalni). Pri nas se sicer najbolj borimo proti politiki v strokovnih organizacijah (po 6. januarju t. l. je sicer to brezpredmetno), ker je to smrt organizacije, toda v Avstriji so razmere popolnoma druge, tako da je tamošnjim organizacijam politično udejstvovanje v korist, kar bi bilo pri nas v pogubo.

Kako se je ustanovila »Postgewerkschaft«? Takoj po prevratu so avstrijski poštni nameščenici izvolili iz svojih vrst svoje zastopnike in ustanovili pri večjih uradih sosvete. Tako kakor pri privatnih tovarniških in drugih podjetjih in obratih. Ti zastopniki so se shajali ter dogovarjali in postavljali temelj bodoči organizaciji. Odločilnega pomena je bilo, da se je s polnim umevanjem pridružila temu gibanju državna zveza ptt. uslužbencev (Reichsverband der Post- und Telegraphenbediensteten), v kateri so bili do prevrata združeni tudi naši nižji uslužbenci (kateri žalibog še danes po desetih letih niso prišli do onega spoznanja, kakršnega so imeli njihovi kolegi že takrat). To društvo je žrtvovalo svoje ime in premoženje za ustanovitev skupne organizacije z uradniki in ves ta čas niso tega še nikoli obžalovali, saj vedo, da se imajo za neverjetne uspehe in izenačenje v službi zahvaliti ravno skupni organizaciji z uradniki.

Tako je prišlo dne 9. in 10. maja 1919 do prvega zborovanja, do ustanovnega občnega zbora. Značilno je, da smo slovenski poštarji ustanovili skupno organizacijo — Zvezo poštних organizacij, katere naslednica je sedanja Oblastna organizacija ptt. uslužbencev — ravno en teden pozneje, namreč dne 16. maja 1919 v Ljubljani, vsled česar praznujemo tudi mi letos desetletnico svojega obstoja. Toda kolika zabloda, kakšna neopravljiva škoda, da nismo šli mi že takrat po poti avstrijskih tovarišev! Kaj bi bilo, da je šel ranjki Otoničar en teden dni prej, preden je sklical ustanovni občni zbor Zveze poštних organizacij, na Dunaj na njihov ustanovni občni zbor, pa bi bil tam videl, kakšno organizacijo so stvorili kolegi v sosednji državi in bi bil prav tako ustanovil v Ljubljani. Koliko bojev, brezplovnega prerekanja, zavisti in sovraštva bi bilo izostalo v interesu uslužbenstva in stroke! Kako drugače bi izgledale danes razmere in položaj ptt. uslužbencev, kako drugače njihova organizacija! S kako drugačnim veseljem in samozavestjo

bi letos proslavili desetletnico naše skupne organizacije! Tako pa se je rodilo dne 16. maja 1919 šibko, življenja nezmožno dete — Zveza poštних organizacij. Postavila se je bila zgradba na pesek.

Tudi v Avstriji ni šlo brez porodnih bolečin, toda v dveh letih so bile že popolnoma premagane. Ob ustanovitvi dne 9. maja 1919 je dobila organizacija ime »Strokovna zveza avstrijskih poštних nastavljenecv«. Stari avstrijski duh je še toliko strašil, da so ob ustanovitvi razčlenili organizacijo v dve sekciji: v uradniško in poduradniško. Toda že na prihodnji glavni skupščini so se popolnoma otresli starega duha. Na kongresu dne 28. aprila 1921 so razpustili obe sekciji, organizacija je postala edinstvena in si privzela sedanji naziv »Postgewerkschaft«.

Avstrijski poštni nameščenici so hitro spoznali napačni sistem, ki je vladal v bivši avstro-ogrski monarhiji, sistem, ki je bil za uslužbenstvo škodljiv. Zato pravi tiskano poročilo k letošnjemu kongresu o pogledu nazaj v preteklost dobesedno: »Mogočnejši v ranjki monarhiji so razumeli, kako je treba razdeliti in razcepiti poštne nameščenice v kopico skupin in kategorij. Na ta način jim je bilo mogoče, vsako skupino čim najrevnejše plačati, saj so vedeli, da je resen odpor pri toliki razcepljenosti nemogoč. Deželno-knežji uradniki, nadpoštariji, poštarji, poštni oficianti, pisarniški oficianti, poduradniki, uradni sluge, selski poštni sluge, selski pismonoše in še mnogo drugih skupin bi lahko naštel, katere vse so se tako po pravicah kakor po plačah različno obravnavale.«

Pač večna resnica, katero so občutile nasledstvene države prav tako kakor preostala Avstrija. Zato je tvorilo glavno zahtevo avstrijske poštne organizacije: združiti vse te skupine v enotno plačilno regulacijo, na principu demokracije in pravičnosti. Od zahtev, ki si jih je bila postavila Postgewerkschaft, omenim samo najvažnejše:

Zahtevamo velik, lastni gospodarski program. Hočemo biti prometni uradniki in ne državni uradniki!

Kot prometni uradniki zahtevamo vse ugodnosti, ki jih imajo železničarji!

Pragmatiziranje poštних oficiantov in kvalificiranih poštних ekspedientov!

Enakopravnost žene v poštni službi in popolno izenačenje žensk z moškimi!

Izboljšanje za nižje skupine, tako glede prejemkov kakor glede dopustov!

Napredovanje v višje kategorije samo na podlagi strokovnih izpitov!

Izenačenje selskih pismonoš s pismonoši pri nekdanjih eraričnih uradih!

Pasti morajo vse razlike med spoli, med deželo in mestom, med oficianti in maturanti, med slugami in uradniki, med eraričnimi in razrednimi poštam!

Eksistenčni minimum za najnižjega začelnika pri pošti 170 šilingov (1360 Din)!

In še trikrat toliko drugih zahtev. Vse to pa je le majhen drobec od veličine avstrijske poštne organizacije. Njeno notranje ustrojstvo pa si hočemo ogledati v prihodnji številki.

Iz delovanja Saveza ptt. uslužbencev.

PROTI INTRIGANTOM MED PTT. USLUŽBENCIM

Povodom nekega incidenta v Zagrebu je poslal naš Savez g. direktorju zagrebske poštne direkcije naslednji dopis:

»Gospod direktor! P. t. t. osobje je na čistem s tem, da nima prijateljev, pa po tem takem tudi ne prijateljskih zvez. Edino njegovo upanje je še nada v njegovo organizacijo. Osobje gleda s ponosom v svojo organizacijo in prinaša za njo in njene ustanove vse mogoče žrtve. S tem dokazuje sposobnost, da s samoodrekanjem, v katerem duhu se je vzgajalo polnih deset let, proži pomoč svoji organizaciji, ki je navdahnjena z zadostno modrostjo in ljubeznijo napram celokupnemu osobju. Kot tako osposobljena se pojavlja organizacija javno in odkrito kot branitelj njegovih življenjskih interesov, ki so močno ogroženi. Vsem je znano, da naša organizacija kulminira od nesebičnosti in da dela koristno v vseh mogočih pravicah za vsakogar in za vse. Odtod ta današnji nivo celokupnega osobja od najvišjega do najnižjega funkcionarja. Po vsem, kar je organizacija storila, je njena vrednost in veličina procenjena od vseh merodajnih faktorjev v državi. Ravno zaradi tega pa ima tudi svojih docela neproduktivnih nasprotnikov in zlobnežev, kateri ne izbirajo sredstev, da zaustavijo organizacijo v njenem stanovskonom, socialno-ekonomskem in kulturno-humanem pohodu na ta način, da hočejo pregnati z denunciacijami iz njenih vrst vse njene čelnike in duševne voditelje.

Gospod direktor! Naša organizacija je stalno prizadevanje, vsestransko tekmovanje na polju razumnosti, a nikakor demonski razdor, kateri vedno vodi njene nasprotnike. Ta pojav tako maloštevilnih protivnikov, bi bilo treba učinkovito zavrniti z moralne meje dopustnosti in obzirnosti, posebno z ozirom na časovne momente, ko se rešuje vprašanje državnih uradnikov in uslužbencev, pa tudi z ozirom na obojestranske interese, za katere se Savez, združen z vsemi strokovnimi organizacijami v naši državi, tako energično in neumorno trudi. Uprava Saveza Vas prosi, da pravično zaščitite našo oblastno organizacijo v Zagrebu. To pričakujemo od Vas toliko prej in bolj, ker Vi natančno in dobro veste, da je Savez v slogi z vsemi elementi, da je Savez v resnici izraz vsega ptt. osobja in da se je pokazal v ožjem smislu kot košati hrast, pod čigar blagim okriljem najde vsak naš zaposlenec pravega odmora in zaščite od elementarnih in socialnih nesreč.

Uprava Saveza je prepričana, da bo nalletela s to svojo vlogo na Vašo pripravljenost in ustrežljivost in kakor vedno na polno razumevanje za zaščito upravičenih organizacijskih življenjskih potreb našega delovnega osobja. S tem prepričanjem, katero gojimo proti Vam in Vaši osebi, ostajamo vedno hvaležni.

Tajnik:

Predsednik:

Lj. M. Petrovič.

T. S. Jovanović.

ZA SPECIALNI ZAKON PTT. USLUŽBENCEV.

Gospodu ministru za zgradbe je poslal Savez pismo sledeče vsebine:

Savez ptt. uslužbencev obstoji in dela že polnih 10 let. Savez kot strokovna organizacija stalno ves ta čas insistira na tem, da se donese za ptt. stroko specialni zakon, ki bi postavil celokupno poštno, telegrafsko, telefonsko in čekovno službo na zdravo, napredno osnovo. Vsi faktorji v naši državi, ves naš pridobitni svet, posebno pa ptt. osobje že

davno občuti to nujno potrebo. Zato si prizadeva, da se ob sodelovanju naše strokovne organizacije v konstruktivnem smislu izdela in požuri tak specialni zakon, ki bi preciziral poleg strokovnosti tudi dolžnosti in pravice uslužbencev. Posebna delikatnost ptt. službe imperativno zahteva, da veljaj za njeno uslužbenstvo poseben zakon.

Naša organizacija si je neprestano prizadevala, da bi prišlo do takega zakona. Posamezni ministri so imeli mnogo dobre volje, naročali so svojim referentom, da naj s sodelovanjem strokovne organizacije izdelajo zakonski osnutek, no, ostalo je doslej brez uspeha.

V zadnjem času se čuje, da je tak projekt že izdelan in je verjetno, da se že nahaja pred g. gradbenim ministrom. Kolikor je ptt. organizaciji znan ta načrt, mnoge odredbe v njem niso popolne in ne nudijo upanja za doseg onih visokih nalog, ki si jih je stavila za cilj današnja kraljevska vlada. Načrt ne predvideva poštno-telegrafsko, tehnične in čekovne šole, v kateri bi se razvijal teoretsko-proklični smisel za produktivno metodično šolanje.

Ravno tako nima zakonski osnutek nobene odredbe o strokovnem osobju, katere mu se poverava vsa stroka in vsi strokovni posli. Gospodu ministru je dobro znano, da morajo biti osnovni principi strokovnega zakona služba in uslužbeni. Tudi ostale stroke že imajo svoje posebne zakone; vsi pa imajo poleg čisto strokovnih odredb tudi določila za uslužbence, ki upravljajo dotično stroko.

Zato prosimo gospoda ministra, da izvoli v tem duhu predelati načrt za zakon o pošti, telegrafu in telefonu in da blagovoli v komisijo za izdelavo in pretres zakonskega projekta o ptt. stroki pozvati tudi zastopnika Saveza ptt. uslužbencev.

ZA BREZPLAČNO ZDRAVLJENJE DRŽ. USLUŽBENCEV.

Bolniško posmrtni fond Saveza ptt. uslužbencev se je obrnil na ministrstvo za narodno zdravje zaradi brezplačnega zdravljenja drž. uslužbencev. Sedaj je dobil od zdravstvenega ministristva sledeči odgovor:

»Člen 112 uradniškega zakona štiti vse državne uslužbence, t. j. vsi, kateri nimajo razen plače še drugih dohodkov, imajo pravico do brezplačnega zdravljenja, kadar se zdrave v državnih bolnicah ali v samoupravnih bolnicah, katere dobivajo od države podporo. To je znano vsem bolnicam in zdravstvenim zavodom. Če so člani tega fonda drž. uslužbeni, ne sme nobena bolnica zahtevati plačila od tega fonda. Ako bi zahtevala kaka bolnica od člana bolniškega fonda — drž. uslužbenca plačilo za zdravljenje, natančite primer ministristvu za narodno zdravje.«

POŠTNI KONGRES V LJUBLJANI.

Savez je razposlal vsem obl. organizacijam naslednjo okrožnico:

Po sklepu Saveznega veća od 19. januarja t. l. in po želji zagrebske obl. organizacije se izpremeni sklep lanskega kongresa v toliko, da se bo vršil 11. poštni kongres Saveza 12., 13. in 14. julija 1929 v Ljubljani, da tako proslavimo desetletnico obstoja ljubljanske obl. organizacije. Obl. organizacije in podobori najže zdaj razmišljajo o delegatih za kongres. Proglas in dnevni red kongresa razpošlje Savez pravočasno vsem podrejenim organizacijskim edinicam.

Pokojninski fond za pogodbene poštarje.

V načrtu za novi pravilnik o pogodbenih poštarjih, katerega je izdelala organizacija in ki leži sedaj že eno leto v ministristvu, smo predvideli tudi pokojnine ozir. provizije, ki bi jih dobivali pog. poštarji po določenih letih in pod določenimi pogoji. Kakor obstoji polno upanja, da bo ministristvo osvojilo marsikateri dobri predlog organizacije, ki bo v korist pogodbenim poštarjem, tako je skoraj gotovo, da predloga o pokojninah pog. poštarjem ne bo sprejelo. Zato je treba misliti na samopomoč: ustanoviti moramo sami tak pokojninski fond.

Kot prvi začetek je napravila organizacija na poštno direkcijo sledečo prošnjo:

Savez poštih, telegrafskih in telefonskih uslužbencev v Beogradu in njegove podrejene oblastne organizacije se zadnja leta intenzivno trudijo za izboljšanje položaja pogodbenih poštarjev. V to svrhu so predložile lani kolektivno vlogo na bivše ministristvo pošte in telegrafa in osnutek novega pravilnika o pogodbenih poštarjih, ki je zasledoval zlasti cilj, osigurati pogodbene poštarje za primer bolezni, onemoglosti in starosti v okviru pokojninskega fonda, ki naj bi se ustanovil.

Ker dela vrhovna poštna uprava baš sedaj na reviziji pravilnika o pogodbenih poštarjih, so naše organizacije ponovno intervenirale glede tega na merodajnih mestih. Ob tej priliki so dobili predstavniki organizacij nasvet, da naj bi osnovali pogodbeni poštarji sami svoj pokojninski fond. Ko bi se ta ustanovil, bi bila vrhovna poštna uprava pripravljena, da izposluje pokojninskemu fondu pogodbenih poštarjev iz državnih sredstev v proračunu subvencijo in da odredi s pravilnikom prisilno zavarovanje pogodbenih poštarjev pri pokojninskem fondu.

Organizacija se namerava poslužiti tega nasveta merodajnih faktorjev ptt. uprave in pokreniti vsestransko akcijo v svrhu ustanovitve takega fonda. Da bi pa mogla započeti to z uspehom, potrebuje točne in izvršne podatke o staležu pogodbenih poštarjev, ki bi služili za podlago načrtu, proračunu in ostalim modalitetam, ki so potrebne za njegovo ustanovitev. Na podlagi teh podatkov je treba proučiti in dokazati možnost za ustanovitev in uspevanje pokojninskega fonda, izdelati pravilnik in ga, — podprtega z zanesljivim statističnim materialom — predložiti merodajnim oblastem v odobritev in sprejem.

Zato si usojamo zaprositi direkcijo, da nam odstopi spisak o staležu pogodbenih poštarjev z naslednjimi podatki: ime pogodbene pošte, ime in priimek pogodbene poštara, starost, službena doba in premijki pogodbenega poštarja.

Uverjeni smo, da bo direkcija ne samo ugodila tej naši prošnji, nego to akcijo organizacije tudi sama podpirala v svojem delokrogu, če ne iz drugih, pa vsaj iz čisto službenih interesov. Za njeno usiugo, izkazano pogodbenim poštarjem, organizaciji in ptt. stroki, se že naprej najudaneje zahvaljujemo.

Tajnik:

Predsednik:

Campa s. r.

Jakše s. r.

Podobno vlogo so napravile na pristojno direkcijo pošte in telegrafa tudi ostale oblastne organizacije, v čijih področju so pogodbeni poštarji. O uspehu in nadaljnjem razvoju te akcije bomo poročali.

Poštni dom bo naša trdnjava, zato podpiši takoj delež!

Novi finančni zakon.

Finančni zakon za proračunsko l. 1929-30 se bistveno razlikuje od dosedanjih finančnih zakonov. Dočim so bili prejšnji finančni zakoni silno obširni, bili so cel konglomerat najrazličnejših zakonov in odredb, ki niso bile s proračunom v nikaki direktni zvezi, šteje letošnji fin. zakon, ki je stopil v veljavo s 1. aprilom 1929, samo 77 členov, kateri regulirajo izvršitev samega proračuna. Obsega tri dele. Prvi del so osnovne odredbe o uporabljanju posameznih kreditov. V drugem delu so odredbe za poedina ministrstva, v katerih je zapopadenih 14 ministrstev; za ministrstvo pošte in telegrafa, ki je takrat še obstajalo, ni nikake odredbe. Tretji del obravnava ostale odredbe. In samo med temi je nekaj odredb, ki se tičejo direktno drž. uslužbencev. Te hočemo tukaj na kratko objaviti:

Člen 60. Na vsa zvanja državnih uslužbencev (zvaničnikov in služiteljev), ki ne spadajo v uradniške kategorije, se smejo postavljati poedine osebe za dnevničarje po čl. 130 uradniškega zakona, izvzemši državno policijsko stražo in policijske agente (detektive), osobe pravosodne straže, zvančnike in služitelje poštno-telegrafске in telefonske stroke, cestne nadzornike in zvančnike finančne kontrole.

Člen 65. Aktivni državni uradniki ne smejo biti, razen če jih za to izrečno delegira pristojni minister, člani upravnega in nadzorstvenega odbora pri javnih napravah, bodisi da so čisto državne ali solastne, bodisi da jih država nadzoruje. Od tega so izvzete združne uradniške ustanove kakor tudi one ustanove, kjer je to z zakonom izrečno dopuščeno.

Člen 73. Kolikor so ali kolikor bodo razsodbo državnega sveta razveljavljena napredovanja državnih uradnikov in uslužbencev, se ne terja od njih razlika prejemkov, ki je bila zaradi napredovanja preveč izplačana do dne izvršne razsodbe.

Člen 76. Odredbe dosedanjih finančnih zakonov in zakonov o proračunskih dvajnajstih, ki se ne nanašajo na izvrševanje proračuna ter so veljale do 31. marca 1929 in niso s tem zakonom izpremenjene, prenehajo veljati dne 1. junija 1929. V zvezi s tem pa veljajo še nadalje vse odredbe dosedanjih fin. zakonov in zakonov o proračunskih dvajnajstih, s katerimi so bili obstoječi zakoni izpremenjeni, ukinjeni ali dopolnjeni, kakor tudi vse uredbe, vsi pravilniki in drugi predpisi, ki so se že izdali na podlagi pooblastil, navedenih v omenjenih zakonih.

(Vse odredbe in tolmačenja dosedanjih finančnih zakonov, ki govore o uradniškem zakonu ali razvrstitvenih odredbah, ostanejo torej še nadalje v veljavi).

Tovarišu v slovo!

S težkim srcem segam po peresu, da napišem dve, tri besede vrlemu tovarišu in dobremu sosedu v poslovlilo.

S pošte v Loškem potoku, ki je razdržavljena, odhaja nje upravnik tov. Nusbek. Vdih je to pošto celih 9 let, kakor sem prepričana, v zadovoljstvo svoje višje oblasti, in kakor vem, tudi v zadovoljstvo Potočanov, ki so ga zaradi njegove prijaznosti in uslužnosti visoko cenili in spoštovali. Potočanom se bo silno tožilo za njim. Tožilo se bode pa tudi njegovi najbližji sosed, saj sva živele ves čas v najlepši harmoniji, res kakor dva dobra sosed.

Želim mu torej — in z menoj vsi občani — vse dobro v njegovem novem službenem kraju, kamor naj pones s seboj prijetno zavest, da nam je bil mil in drag in da ga ne bomo kmalu pozabili. Ohrani naj nas vse v prijetnem spominu, kakor hočemo tudi mi ga ohraniti.

Soseda.

Organizacijsko gibanje

IZ 18. ODBOROVE SEJE OPO OD 3. V. 1929.

Predsednik poroča o dohodu centralnega predsednika Tome Jovanovića v Ljubljano in na kratko o poštne kongresu na Dunaju, katerega se je udeležil kot delegat Saveza. Odbor odobri sestanek, katerega je sklical predsednik za 4. maj t. l. v Ljubljani in na katerem bo poročal pred širšim forumom o razmerah v organizaciji avstrijskih poštarijev in o mednarodni poštne zvezi.

Glavne skupščine drugih obl. organizacij. V mesecu maju se vrše glavne letne skupščine treh bratskih organizacij, in sicer dne 12. maja v Zagrebu, dne 19. maja v Splitu in istega dne v Novem Sadu, kjer bo obenem posvetitev doma. Da se dokumentira staro prijateljstvo in ozka vez med našo in zagrebško organizacijo, pojde na njihovo skupščino več članov odbora, upamo pa, da tudi nekatere druge tovarišice in tovariši. Ali pošlje OPO kakega delegata v Novi Sad oziroma v Split, se bo odločilo na prihodnji seji.

Glede deerarizacije pošt smo dobili od Zbornice za trgovino, obrt in industrijo dragocen statistični material o vseh prizadetih poštah, ki so ali bi imele biti pretvorjene v pogodbene pošte. Na osnovi tega dokazilnega materiala je trgovska zbornica skušala posredovati pri gradbenem ministrstvu, da se pošte v Sloveniji ne razdržavijo ali da se vsaj odstopi od nadaljnje take namere. OPO se je v toplem pismu zahvalila Zbornici za njeno dragoceno in hvalevredno sodelovanje.

Poštni kongres. Za letošnji poštne kongres, ki se bo vršil letos v dneh od 12. do 14. julija v Ljubljani obenem z glavno skupščino OPO in s proslavo desetletnice obstoja naše organizacije, je odbor že začel s predpripravami. Ustanovili so se finančni, stanovanjski, prireditveni in izletni odsek. Ti odseki bodo skrbeli za brezhibno funkcioniranje in dostojno izvršitev kongresa. Vrhovno nadzorstvo nad vsemi odseki in sploh vse priprave za prireditev kongresa je poverjeno podpredsedniku OPO tov. Dularju.

Izključeni člani. Postal je pravomočen sklep zadnje odborove seje, na kateri so se izključili iz OPO naslednji trije člani: Brajnik Marijana, pog. poštarica v Naklem, Groznik Ivana, pog. poštarica v Senčurju pri Kranju in Lešnik Mimica, pog. poštarica v Oplotnici. Vzrok: vzlic ponovnim pismenim opominom niso imenovane plačale članarine za več mesecev lanskega leta in še nič za letošnje leto.

DARILA OD PREJETIH RAZLIK »POŠTNEMU DOMU«.

Od ljubljanskih tovarišev in tovarišic so ob prejemu razlik darovali za poštne dom:

Po 100 Din: gg. direktor Gregorič, Fabjančič Anica, Katič Miloš, Keržan Dora, Sajovic Amalija, Wester Rozalija in Železnik Albin.

Po 50 Din: Čik Terezija, Dular Joža, Treven Viktor, Jakše Joško.

Po 40 Din: Dvoržak Gustav, Rakovec Vekoslava.

Po 30 Din: Burger Ana, Čampa Joško, dr. Bog. Kurbus, Kuhelj Tončka, Lebič Rud., Lilek Ciril, Matjašič Miroslav, Rakovec Ivan, Smolej Marija, Smerdu Vilko, Smerdu Mira, Vrtovec H., Weber Rudi, Žnidarič Franc.

Po 25 Din: Cof Ivan, Goederer Ema, Jazbec Vlado, Petrič Mar., Pfeifer Lota, Simčič Tonči, Uršič Pavla, Velikonja Joško, Weber Gabr., Zirer Marija.

Po 20 Din: Berlan Gita, Božič Iva, Božič Al., Bezljak Iva, Buljevič, Čeh Drago, Gela Viktor, Jašovec Tekla, Knez Stanko, Knez Alojzij, Konte Ivan, Kovačič Lucijan, Kambič Otilija, Mošet Franc, Novak Ivan, Perko Franc, Pučelik Vojteh, Stanovnik Franja,

Štukelj Jože, Šalehar Franc, Uranič Jos., Rus Ivan.

Po 15 Din: Deržaj Franc, Ferjančič Fr., Hofman Edvard.

Po 10 Din: Autrata Aug., Binder Marija, Černjač Iva, Cerar Peter, Cigler Robert, Eppich Tilen, Ferluga Jos., Gabersček Stan-ko, Gliha Am., Hribar Gregor, Hočevar Fr., Fajdiga Rud., Jereb Franc., Jurgele Alojz, Jurman Fran, Kaffou, Kalokira Ante, Kambič Zorko, Košir Maks, Kermc Mar., Lukež R., Masle Bud., Mlač Ivan, Martinšef Fran, Mohorčič Mara, Nachtigal Pavla, Pečenko Lidija, Podboj M., Pokorn Tomo, Stanič Iv., Stibilj I., Šemrov Fran, Staut Lud., Schagar Jos., Pogačnik Jos., Učakar Tone, Zupanec Ivan, Kogoj Ivan.

Tovariši (-ice) pošte Maribor 2 pa so nam poslali:

Po 20 Din: Kogej Matilda, Postrak Marko, Vojsk Ruža in Zablachan Val. — **Po 10 Din:** Belina Mir., Cunta B., Črnovšek Jos., Flux Mav., Hodnik Jos., Kokošar Ciril, Kotnik P., Lešnik M., Ločičnik V., Maktuc Pavla, Orthaber Iv., Pipan E., Plaš Maks, Plau-Steiner Iv., Požeg A., Rakovec Zofija, Ramšak M., Strniša M., Šetinc Tinko, Škerl Duša, Špendl Avg., Štefanec Dav., Tratenšek Dav., Vavpotič Fr., Vene Martin.

Pošta Kranj: Logar Otilija, Windischer Mar. po 30 Din; Kosmač K. in Race L. po 20 Din; Slavec Iv., Blaznik, Hafner, Marušič, Oman, Švegelj, Zupančič po 10 Din.

Pošta Dev. M. v Polju: Porenta M. 60 Din; Kosanc J., Torrih Fr. po 30 Din, Jekovec A. 10 Din.

Pošta Litija: Vrtačnik Franja 100 Din, Noliml Anton 50 Din.

Pošta Trbovlje 1: Kmet Antoni 50 Din; Tori M. 30 Din; Löske Bog. in Suša J. po 10 Din.

Pošta Radovljica: Pavšek, Cuderman, Orel, Reichman, Otovic, Cuderman po 10 Din.

Pošta Bled 1: Pintar J. 20 Din; Bregant Iv., Ferjan Iv., Knaflič Andrej, Piber Fr. po 10 Din.

Pošta Krško: Mauer M., 30 Din; Mlakar M., Šiško M. po 10 Din.

Pošta Slovenjgradec: Eiletz Fr. 30 Din; Lipotnik V., Fenc Miroslav in Ferk Fr. po 20 Din; Toplič B., Šume Valter in Vester Fr. po 10 Din.

Pošta Novo mesto: Andres Pavla in Novina Al. po 20 Din; Dular Mara 10 Din.

Posamezno: po 100 Din: pošta Žalec, Šraj Marija, Lesce, Mesojedec Mara, Mislinje; **po 50 Din:** Schmit Ema, Kostanjevica, Kapel Josip, Mislinje, Mozetič Mara, Murska Sobota, Kosem Karel, Mozirje; **po 10 Din:** Košičkova iz Hrastnika in Šerc Miloš iz Most.

Vsem, ki so se spomnili našega skupnega doma in ki so se na ta način oddolžili svojim organizacijam, ki so se največ borile za izplačilo, naša iskrena zahvala.

Načelnstvo.

INOZEMSKI VESTNIK.

Amerika. Tako imenovani sproul zakon, s katerim je v Zedinjenih državah doseženo 10% zvišanje plač v nočni službi, je bil od kongresa soglasno sprejet.

Angleška. V posebnem parlamentnem odboru se je nedavno tega vršila »brzojavna anketa«. Odbor se je sestel samo zato, da bi proučil možnosti varčevanja v tuzemski državni brzojavni službi. Iz poročil je vidno, da je mogoče izdatke zmanjšati, ali samo na račun uradništva. To je pa razburilo uradništvo in povzročilo odpor, katerega so se udeležile vse strokovne organizacije brez izjeme.

Kitajsko. V Šangaju je izbruhnila poštne stavka, h kateri so pristopili tudi poštne uslužbenci drugih mest (Peking, Tientsin itd.). Stavkujoči zahtevajo za tretjino zviša-

nje plač, priznanje strokovne organizacije in nekatere druge bonifikacije krajevnega značaja. Stavka je trajala štiri dni. Ko je pošta na upravo obljubila, da se bo glede zahtev poštinih uslužbencev še pogajala, je bil poštini predsednik po vladi odpoklican s svojega mesta.

Kanada. Mezdno gibanje. V tej državi se je dogodilo nekaj nenavadnega. Poštna uprava je namreč obljubila poštinih uslužbencem zvišanje plač, civilni državni uradniški odbor zbornice je pa proti poštini upravi odločil, da se plače poštinih nameščencev v vsem obsegu ne morejo zvišati pred aprilom 1929.

Norveška. Uradniške tekme glede na besedilo brzojavk. Norveška brzojavna uprava je pozvala svoje uradnike, da se udeležijo tekem glede na najboljšo, iz odpravo sposobno besedilo božičnih in novoletnih brzojavk, usmerjenih po radiu v Ameriko. Teksti so lahko v vezani ali nevezani besedi. Vsak uradnik sme predložiti neomejeno število tekstov. Za vsak sprejeti predlog se bo izplačalo dvajset norveških kron (304 Din) nagrade.

Nizozemska. Poštne izkaznice. Na Nizozemskem še ne poznajo poštinih izkaznic. Zdaj je izdal minister za notranje zadeve okrožnico, da ugotovi, v katerih primerih bi se mogle rabiti poštne izkaznice.

To in ono.

Sestanek OPO v Trbovljah dne 5. maja t. l. je prav lepo izpadel, za kar gre glavna zasluga

poverjenici tov. Mici Torijevi, upravnici pošte Trbovlje 1. Sestanka se je udeležilo 32 članov, zlasti častno je bila zastopana Litija. Poročal je predsednik OPO tov. Jakše.

Nečuvno mrtvilo med ljubljanskim članstvom. Za tomesčni družabni večer — dne 4. maja pri Mraku — so se razposlala posebna vabila na vse oddelke in pošte v Ljubljani in najbližji okolici. To pa zato, ker je bilo za ta večer napovedano zanimivo predavanje predsednika OPO o Dunaju in avstrijski poštini organizaciji. Na sestanek je prišlo tako malo članov, da se predavanje ni vršilo. Od vseh ljubljanskih filijalk sta prišla samo dva (z Ljubljane 2 niti eden!), od okoliških pošt nihče. Zato se za nedoločeno dobo mesečni družabni sestanki OPO v Ljubljani ne bodo več vršili. Ljubljanski mrtviči pa naj si zapišejo tako kavalirstvo napram predsedniku svoje organizacije v album.

Kdor pojde v Zagreb na skupščino bratske organizacije zagrebške, mu sporočamo, da odputujemo iz Ljubljane v nedeljo dne 12. maja z osebnim vlakom ob 5.17 zjutraj. Prihod v Zagreb ob 10.25. Skupščina bo v prostorih mestne posvetovalnice in se bo začela ob 2. uri popoldne.

Prostovoljni prispevki za OPO. Poverjeništvu v Mariboru po umrlem tov. Antonu Krolniku 2 deleža Poštnega doma po 100 Din; tovarišici Ana Rihtaršič, upravnica pošte Lukovica in Albina Arkotova, pog. poštarica v Borovnici po 50 Din; tov. Mira Podjed, upravnica pošte Videm pri Krškem 20 Din; tovarišici Mara Grims, upravnica pošte Železniki in Roza Šuen, upravnica pošte Loče pri Poljčanah po 10 Din. Iskrena hvala in živele!

Poljske poštne uradnice se bodo smele možit. Celibat poštinih uradnic na Poljskem ni formalno nikdar obstojal, a poštne in brzojavne uradnice so bile vsled razmer do malega venomer primo-

rane, da so ostale v samskem stanu. Ko se je vršila redukcija državnih uradnikov, je bilo med reduciranimi razmeroma največ omoženih uradnic. Ker redukcija še ni do konca izvedena, so živele premnoge uradnice v mučni negotovosti. Organizacija poštinih uslužbencev je navsezadnje le dosegla, da je poštini minister izdal naredbo, po kateri se bodo omožene poštne uradnice službeno smatrale kakor moške uradniške moči. Zakonski stan jim torej ni več v oviro, zakaj omožene uradnice odslej lahko prosijo za poštno službo in jo tudi izvršujejo. Odredbo poštne ministra je vzela vsa napredna javnost hvaležno na znanje. Kar bi ne bile same uradnice nikdar dosegle, je dosegla za nje njih stanovska organizacija.

Razmah poštne prometa na Nemškem. Nemška republika ima 16.000 poštinih uradov in 15.000 agentur. Te pošte morajo dnevno po večkrat odpraviti vsebino 140.000 poštinih nabiralnikov poleg pisemskih pošilk, ki so oddane v uradih. V tu- in inozemski pisemski promet znaša na Nemškem 4.5 milijarde pisem, t. j. vsak državljan na Nemškem pošlje in prejme na leto približno 66 pisem. Razen pisem odpravi nemška pošta letno 2 milijardi časopisov. Nakaznic in sličnih pošilk se odpravi mesečno 40. milijonov. V enem mesecu (v januarju 1928) se je oddalo na nemških poštah nad 20 milijonov paketov. Vsak Nemec dobi na leto povprečno 4 pakete (po lanski statistiki). Nemške pošte imajo okrog 261.000 uradnikov in pomožnih moči. Nemčija zdrži neposredne telefonske zveze s 17 državami, ima 22 oddajnih radijskih postaj s poldrugim milijonom plačujočih naročnikov. Čisti dobiček nemške pošte je znašal lansko leto 70 milijonov zlatih mark (= 942 milijonov dinarjev).

20 **Najcenejše in najboljše manufakturno, konfekcijsko in galanterijsko blago kakor tudi zgotovljene moške obleke kupite pri tvrdki**

Ivan Krošelj

Kette-Murnova c. 15 - Ljubljana proti nakaznici gosp. zadruga poštinih nameščencev.

Barvasti batist in vila za damsko perilo

A. & E. Skaberne. Ljubljana

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigaletova ul. št. 1

se priporoča

za prodajo elektrotehn. in tehničnega materiala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.

21 **Blažo**

za obleke, plašče itd., svila, cefirji, šifon za perilo in rjuhe

pri tvrdki

Novak

Ljubljana, Kongresni trg 15

najceneje!

Velika izbira — solidna postrežba

Dobava članom zadruga po nakaznicah

23 **JOSIP OLUP**

Ljubljana

priporoča svojo

trgovino z manufakturnim blagom in moškimi oblekami

domačega izdelka po najnižjih cenah. Obleke po naročilu se najhitreje in najsolidneje izvršujejo.

Dobavitelj gospod. zadr. pošt. nam. proti nakaznici.

CIUHA & JESIH, LJUBLJANA

Zaloga vsakovrstnega manufakturnega blaga, zavese, preproge, linoleum, perje, puh, itd.

DOBAVITELJ GOSP. ZADRUGE.

25 **Za nakup kuhinjske opreme in stavbnega materiala se priporoča železnina**

Fran Stupica

Ljubljana, Gosposvetska c. 1

26 **Turisti!**

Potrebščine za šport in turistiko izdeluje solidno in trpežno ter prevzame popravila

Jager Stane

jermerar in torbar, Poljanska cesta 9

Postrežba točna! Cene zmerne!

Manufakturna veletrgovina

FELIKS URBANČ, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah.

Najcenejše in najboljše

vrvarske izdelke in motvoz

28 **kupite pri**

IVAN N. ADAMIČ

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31.

Maribor, Vetrinjska ulica št. 20.

Celje, Kralja Petra cesta št. 33.